

— ONTDEK DE RUST EN DE RUIMTE —

OP PAD IN HET

Groene Hart

Met
verrassende
**WANDEL,
FIETS- EN
VAARROUTES**

HOLLANDS
LANDSCHAP

PROEF HET
PLATTELAND

Historie leeft

WATER BETOVERT

Het *Groene Hart* van Holland

- 4 Wandel en fietsroutes
- 8 Historie leeft
- 14 Proef het platteland
- 20 Iconen van het Groene Hart
- 22 Water betovert
- 28 Hollands Landschap
- 32 Aanbiedingen
- 34 Meer informatie

OP PAD IN HET

Groene Hart

In een prachtig, groen gebied tussen de steden Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Rotterdam, ligt een oase van rust, ruimte en natuur: het Groene Hart. Je wandelt en fietst er door de polders en vaart over de Hollandse Plassen. Dit magazine is een bron van inspiratie voor iedereen die dit oer-Hollandse, landelijke gebied beter wil leren kennen.

Het Groene Hart heeft een rijke geschiedenis, die je nog dagelijks ziet. Van de Oude Hollandse Waterlinie en de Romeinse Limes tot en met de molens van Werelderfgoed Kinderdijk. In oude vestingstadjes als Oudewater, Schoonhoven en Leerdam. Het Hollandse landschap is uniek. Met boerensloten, groene weides en bijna altijd wel een molen aan de horizon. En dan het water. Of je nu met een fluisterbootje de adembenemende Nieuwkoopse of Reeuwijkse Plassen ontdekt of in de Vinkeveense Plassen de diepte induikt. Dat kabbelende water betovert. Misschien kom je wel een otter tegen of zie je een purperreiger vliegen! Op het platteland ben je welkom om bij boeren ambachtelijk gemaakte waren te proeven. Waar je zeker niet omheen kunt is het 'gele goud'. Cheese Valley is een

GA OP PAD... EN MAAK DE MOOISTE FOTO'S

Waar je ook bent in het Groene Hart, je spot altijd wel iets moois om vast te leggen. Leuk als jij je foto's met ons wilt delen! Mail ze aan info@groenehart.nl en wij delen de mooiste op onze social media. Dan zien we je daar!

charmante streek met vier gemeenten: Gouda, Woerden, Bodegraven-Reeuwijk en Krimpenerwaard. Hier zie je hoe kaas wordt gemaakt en verhandeld. Maar waar je ook komt, overal tref je leuke restaurants, cafés en terrasjes, om van het leven te genieten.

Ga je mee op pad? In dit magazine staan tips over diverse wandel-, fiets- en vaar-routes. Van een uurtje tot een paar dagen. Eenmaal terug van trip of tocht, weten we het zeker. Als je nog geen groen hart had, dan heb je er nu een gekregen!

Op Pad IN HET GROENE HART

Van wandelen, fietsen en varen word je blij. Je krijgt er energie van. Talloze routes doorkruisen het Groene Hart. Waar van alles valt te zien en te beleven. Op het platteland, in dorpen en in steden. Na afloop beland je vaak in een bijzonder restaurantje of op een zonnig terras, om je verhalen met elkaar te delen. Hier zie je een paar voorbeelden van de routes.

Meer zien? Scan de code en bekijk ze op de website van het Groene Hart.

WANDELEN

KLAVER 2 VAN HAARZUILENS → 7 km

Tijdens deze wandeling kan je kennismaken met de dieren van Geertjeshoeve en ontdek je alles over het sprookjeskasteel De Haar in Haarzuilens, met een uitgestrekt landschapspark, doolhof, hertenkamp en verschillende tuinen. Geertje's Hoeve is een biologische boerderij met geiten, varkens en een eigen kaasmakerij, die jong en oud met het platteland verbindt. Het is een dependance van boerderij 't Geertje in Zoeterwoude, waar kinderen al sinds 1982 het leven op de boerderij en de dieren van dichtbij leren kennen.

WANDELEN

VAN SCHUTTER TOT VRIJBUITER → 4 km

Een stadswandeling door Gouda met een spannend verhaal. In de middeleeuwen was het rijke Gouda goud waard voor vrijbuiters. Alleen in tijden van onrust kreeg de Schutterij het voor het zeggen. Dan werden de poorten gesloten en stond je buiten de stadsmuren in de kou. Op die plek ligt nu GOUDasfalt, een industrieel terrein waar liefhebbers van kunst en cultuur altijd welkom zijn. De route gaat onder meer langs de Chocoladefabriek, de St. Janskerk, Museum Gouda en de Onze Lieve Vrouwetoren.

WANDELEN

DE MOLENVIERGANG → 12 km

Een unieke wandeling door de diepe, zompige polder van Aarlanderveen, waar wieden, wind, molens én molenaars het water wegmalen. Onderweg ervaar je de rust van het Hollandse landschap. Je spot er weidevogels en onderweg komen er vast schapen en koeien op je pad. Alles wat je nodig hebt zijn een paar stevige wandelschoenen en een gezonde dosis 'durf'. Want soms klim je over houten hekken of steek je over stevige balken een slootje over.

FIETSEN

DE KOE KAAS ROUTE → 50 km

Weilanden tot aan de horizon, met zwart- en roodbonte koeien zover je maar kan kijken. Dat is je uitzicht vanaf de fiets in de Krimpenerwaard. De koeien leveren melk voor de beroemde Goudse kaas. Je fietst over historische 'tiendwegen' en kronkelende dijken. Onderweg kom je onder andere langs Boomhut Hightea in Stolwijk. De boomhut heeft een glazen dak, waar je met maximaal vijf personen een bijzondere hightea beleeft. Kinderen spelen in de grote tuin met trampolines, waar bovendien tamme varkens rondlopen.

Vraag bij het VVV om de gratis, **nieuwe routekaartjes** van het Groene Hart. Klein, handig en inspirerend!

FIETSEN

LANGE AFSTAND WATERLINIE FIETSRUTE → 120 km

Meer dan 120 km fietsplezier langs de Oude Hollandse Waterlinie. Tijdens het rampjaar 1672 werd hier hevig gevochten. Het volk was radeloos, redeloos en reddeloos. Hier werd - ter verdediging - voor het eerst op grote schaal land onder water gezet. Je fietst langs vestingsteden, schansen en velden die ooit onder water hebben gestaan. Onderweg rust je uit op terrasjes of in een landelijke B&B. Leuk om te combineren met een bezoek aan vestingstad Gorinchem en aan de overkant Slot Loevestein, Fort Wierickerschans of het Muiderslot.

Kijk voor informatie over **MOOIE VAARROUTES** door het Groene Hart op pagina 24 en 25.

FIETSEN

HOLLANDSE LIMES → 44 km

Deze fietsroute voert langs de Oude Rijn, tweeduizend jaar geleden onderdeel van de Limes, de noordgrens van het Romeinse Rijk. Alphen aan den Rijn was toen een 'wereldstad' met twee grensforten. Beide hebben een schat aan spectaculaire vondsten opgeleverd, die je in het Leidse Rijksmuseum voor Oudheden (RMO) en in het Museum-park Archeon kunt zien. Je fietst eerst van Alphen naar Leiden en via Zwammerdam weer terug naar Alphen. Eenmaal terug heb je een schat aan kennis over de Romeinse tijd verzameld.

OUDE HOLLANDESE WATERLINIE

OP PAD LANGS DE LINIE BELEEF JE SPANNENDE VERHALEN

De Oude Hollandse Waterlinie is een verdedigingslinie van vestingsteden, verbonden door water en land. Van Muiden tot Gorinchem, dwars door het oer-Hollandse Groene Hart. Onze redding in de oorlogen tegen Frankrijk. Door grote delen land onder water te zetten, kon de vijand niet verder!

Wat is er te doen?

- Ommetjes, fiets, vaar en wandelroutes
- Bezoek de prachtige vestingsteden
- Kom naar leuke activiteiten.

350 jaar Oude Hollandse Waterlinie 1672 - 2022

Hou onze agenda in de gaten voor de speciale activiteiten. Meer informatie? Scan de QR-code of ga naar onze website www.oudehollandsewaterlinie.nl

Map locations: Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Bodegraven, Woerden, Montfoort, Oudewater, Schoonhoven, Nieuwpoort, Leerdam, Gorinchem, Woudrichem

Ervaar zeven eeuwen watermanagement in
UNESCO Werelderfgoed
Kinderdijk

- ✓ Bezoek drie museummolens
- ✓ Stap aan boord van de rondvaartboten
- ✓ Bekijk de multiscreen film en het Wisboomgemaal
- ✓ Beluister de audiotours voor jong en oud in de Kinderdijk app

HISTORIE leeft

Het Groene Hart kent een levendige historie. Zo maakte het vestingstadje Oudewater, net als Fort Wierickerschans, zo'n 350 jaar geleden deel uit van de Oude Hollandse Waterlinie. In Schoonhoven ontdek je waar de bijnaam 'Zilverstad' vandaan komt. Hoe ambachtelijk glasblazen is, zie je met eigen ogen in Leerdam. In Gouda wandel je over de levendige kaasmarkt en maken de gebrandschilderde ramen van de Sint-Janskerk indruk. De molens van Kinderdijk zorgen al eeuwen voor droge voeten en in Kasteel De Haar voel je je voor even kasteelheer. Heb je meer met de jagers en verzamelaars uit de oertijd? Museumpark Archeon brengt ze tot leven. Letterlijk.

WATER keert de vijand

OUDE HOLLANDSE WATERLINIE

Bijna 350 jaar geleden was de Oude Hollandse Waterlinie onze redding in de oorlogen tegen de Fransen. De linie loopt van Muiden tot Gorinchem. Door grote delen land onder water te zetten, werd de vijand gekeerd. Langs de Oude Hollandse Waterlinie liggen nog altijd forten en vestingsteden die de geschiedenis navertellen. Zo kun je wandelen langs het Oude Hollandse Waterliniepad, de Waterlinie & Wiericktocht fietsen, of verschillende vestingsteden bezoeken, zoals Oudewater, Nieuwpoort, Gorinchem en Woerden.

Schoonhoven

Onze redding in oorlogen.

MEER WETEN?

GLASBLAZEN aan de Linge

LEERDAM

Leerdam is al sinds 1765 dé glasstad van Nederland. Hier kun je het ambachtelijke glasblazen van dichtbij bekijken in de werkplaats van De Glasblazerij in het Nationaal Glasmuseum. Met vuur, spierkracht en jarenlange ervaring maken glasblazers de mooiste objecten. Aan de Zuidwal van de vestingstad bekijk je de 'muizentorentjes', kleine torenwoningen uit 1738, die nog altijd in gebruik zijn. Bijvoorbeeld als knus koffie- en theehuis! Of geniet tijdens een mooie rondvaart over de Linge van de prachtige natuur.

© Hans van Vrouwerf

MEER WETEN?

Historisch Hart

GOUDA

Gouda is het historisch hart van het Groene Hart! Met talloze bezienswaardigheden, middeleeuwse straatjes, grachten en hofjes. De Sint-Janskerk heeft een geweldige collectie gebrandschilderde ramen. Ertegenover, in het monumentale pand van Museum Gouda, hangen schilderwerken uit de Gouden Eeuw en topstukken uit o.a. de Haagse School. Goudse kaas is wereldberoemd. Mensen uit alle windstreken komen hiernaartoe voor de kaasmarkt, de Goudse Waag en – uiteraard – de kaas zelf! De Boerenkaasroute is een aanrader: op de fiets langs kaasboerderijen en Poldermuseum Gemaal de Hooge Boezem.

MEER WETEN?

Gouda

Schoonhoven

VAN SOLDAAT TOT ZILVERSMID

SCHOONHOVEN

In Schoonhoven, een van de kleinste vestingstadjes van Nederland is het allemaal zilver wat er blinkt. Maar waar komt de bijnaam Zilverstad vandaan? Van een Schoonhovense kasteelheer, verzot op zilver? Of van de glimmende zwaarden waarmee hier zoveel gevochten werd? De wandeltocht 'Van Soldaat tot Zilversmid' voert je, dwars door het centrum, langs het Nederlands Zilvermuseum, de St. Bartholomeuskerk en Zilvergalerie De Watertoren. Daarna kun je op een terras of in een gezellig café een drankje nemen en bedenken of die bijnaam juist is.

MEER WETEN?

Droge voeten

KINDERDIJK

Een iconisch beeld, de molens van Werelderfgoed Kinderdijk. Je staat er midden in de Nederlandse geschiedenis én onder de zeespiegel. We werken al eeuwen samen met water en wind om de voeten droog te houden. Bij de museummolens zie je een draaiende molen van binnen en van buiten. Het interieur geeft een idee hoe het hier vroeger wonen en werken was. Tijdens een wandeling van 18 km over het Kinderdijkpad geniet je niet alleen van de molens, maar ook van wuivende rietkragen, knotwilgen en prachtige vergezichten.

Kinderdijk

MEER WETEN?

SPROOKJESKASTEEL

HAARZUILENS

Kasteel De Haar ziet eruit als in een sprookje. Het is het grootste en meest luxueuze kasteel van Nederland. Zaalgidsen vertellen in geuren en kleuren over de vroegere bewoners en hun gasten. Naast het kasteel kun je ook alleen het park bezoeken. Je wandelt er over kronkelige paadjes en romantische bruggetjes in het Engelse landschapspark. Het heeft een doolhof, hertenkamp en verschillende tuinen. Kinderen ontdekken alles over het wonen in een kasteel. Door het jaar heen worden er voor jong én oud allerlei activiteiten georganiseerd.

MEER WETEN?

HISTORIE LEEFT

Heksenwaag

OUDEWATER

De 16-eeuwse 'Heksenwaag' heeft het stadje Oudewater op de kaart gezet. De stadswaag kreeg in 1545 van keizer Karel V, als enige stad in Europa, het privilege om van hekserij verdachte personen te wegen. Museum De Heksenwaag vertelt het verhaal. Ter afsluiting van je bezoek kun je je, net als toen, laten wegen. Als blijkt dat je geen heks bent, ontvang je van de waagmeester een 'Certificaet van Weghinghe'. Oudewater is de oudste stad van het Groene Hart, met monumentale panden en ideaal om al varend door de grachten te bewonderen.

MEER WETEN?

OERMENS, RIDDER ÉN ROMEIN

MEER WETEN?

ALPHEN AAN DEN RIJN

In Museumpark Archeon kun je als een jager door de prehistorie zwerven en in een echte boomstamkano varen, van een Romeins badhuis genieten, boogschieten, zwaardvechten én de restauratie van zes Romeinse Zwammerdamschepen volgen. In Archeon beleef je de geschiedenis. De boerderijen, huizen en hutten worden bewoond door 'Archeotolken' die met plezier vertellen over het dagelijks leven van vroeger. Ga je mee op reis?

Wandelen langs oude, Romeinse verhalen.

MET LUCIUS LANGS DE LIMES

Zo'n 2000 jaar geleden vormde de Romeinse Limes de noordgrens van het Romeinse rijk, die dwars door Nederland liep. De Limes verbond tientallen forten en wachttorens met elkaar. Een gedeelte ligt nog altijd verborgen in de bodem. Een ander deel is door archeologen opgegraven en te zien in Archeon. In het Groene Hart liggen diverse fiets- en wandelroutes langs de Limes. In het centrum van Woerden bijvoorbeeld 'Op stap met Lucius', langs oude, Romeinse verhalen.

MEER WETEN?

Een machtig verdedigingswerk

BODEGRAVEN

In de tijd van de Romeinen lag op deze plek, bij Bodegraven, al een grensfort ter verdediging van het Romeinse Rijk. In latere tijden, na het rampjaar 1672, toen de dorpen Bodegraven en Zwammerdam door de Fransen werden verwoest, liet stadhouder Willem III hier een machtig verdedigingswerk bouwen: Fort Wierickerschans. Een aanval heeft het echter nooit te verduren gehad. Tegenwoordig is het een plek voor evenementen. Doorde- weeks kan je door de toegangspoort naar binnen om op het binnenterrein een kijkje te nemen.

MEER WETEN?

Fort Wierickerschans

Proef het PLATTELAND

In het Groene Hart ontdek je de gastvrijheid van het platteland. Je bent meer dan welkom bij de boeren om van hun ambachtelijk gemaakte producten te proeven. En kom kijken bij de kwekers in Boskoop. Bij PlantenTuin Esveld wordt dat vóór je het weet een dagje uit. Wil je langer van huis, dan is Landal Reeuwijkse Plassen een leuk idee. Je zit er midden in een rijk natuurgebied. Waar je in het Groene Hart niet omheen kunt is het 'gele goud'. Goudse kaas is wereldberoemd en wordt in Gouda al eeuwenlang verhandeld. In 'Cheese Valley' zie je hoe het gemaakt wordt. En leer je de fijne kneepjes van het 'handjeklap'. Ook Woerden kent een rijke traditie als het over 'kaasmaken' gaat. In 1410 werd daar de eerste boerenmarkt geboren. Kleine kinderen tenslotte, doe je een groot plezier met een dagje Avonturenboerderij Molenwaard.

BOSKOOP

Plantenliefhebbers voelen zich thuis bij PlantenTuin Esveld. De kwekerij ligt al sinds 1865 aan het Rijnveld in Boskoop en is een begrip als het om bijzondere tuinplanten gaat. Als je er rondloopt, voelt het als in een snoepwinkel: een enorm aanbod en alles lijkt lekker. De kwekerij beslaat een flink gebied met sloten, bruggetjes en akkers, waar je op je gemak rondloopt. Met een vaartochtje langs de kwekerijen wordt het een écht dagje uit. Helemaal als je daarna bij Yume Koffie en Theehuis in de kas geniet van koffie, thee, huisgemaakt gebak of een heerlijke cocktail. Nog één tip: vraag naar de sinaasappelcake die oma Esveld ooit bedacht!

MEER WETEN?

VANUIT JE WONING het water op

REEUWIJK

Landal Reeuwijkse Plassen is een nieuw vakantiepark aan de rand van de Reeuwijkse Plassen. Vanuit je woning 'stap' je zo het water op. Kinderen klimmen, klauteren en 'zweven' van de tokkelbaan op het natuureiland. Aan de rand van de plas ligt een zandstrand met een speel- en ligweide. Je zit er midden in een rijk natuurgebied, waar wandelen, fietsen en varen een genot is. Eenmaal terug kijk je, vanaf het paviljoen met een drankje in je hand, uit over het water.

MEER WETEN?

PROEF HET PLATTELAND

JE MOET HET GEPROEFD HEBBEN!

CHEESE VALLEY

'Het gele goud', zo noemen we onze Goudse kaas. Vol van smaak en wereldberoemd. In Gouda wordt deze kaas al eeuwenlang verhandeld. In 'Cheese Valley' wordt het gemaakt: een oer-Hollands landschap rondom Gouda en Woerden, waar grazende koeien in alle rust van het gras genieten. De smaak van de kaas varieert per boerderij en zelfs per seizoen. Stap gerust binnen bij deze gastvrije boeren. Bekijk hoe kaas gemaakt wordt. En nog belangrijker, hoe deze smaakt!

MEER WETEN?

De boerenmarkt wordt geboren

WOERDEN

In vroeger tijden brachten handelaren de kazen van de boer naar de stad om daar een mooie prijs voor te vangen. Maar al snel kregen boeren door dat ze beter zelf erop uit konden trekken om de kaas aan de man te brengen. Zo werd in 1410 de eerste boerenmarkt geboren: het begin van Boerenmarktstad Woerden. Tegenwoordig wordt de échte boerenkaas van mei tot en met augustus elke zaterdag op de Woerdense Kaasmarkt verhandeld. Op deze markt vertelt een 'spreekstalmeester' alles over kaas. Met het klassieke 'handjeklap' wordt er nog steeds handelgedreven.

MEER WETEN?

TRACTOR RIJDEN EN PONY KNUFFELEN

GROOT-AMMERS

Met de hele familie een dagje Hollands landleven opsnuiven. Dat doe je op Avonturenboerderij Molenwaard: van koeien melken, trekker rijden en bootje varen, tot vogels kijken, ponyrijden en dwalen door het wilgendoelhof. Hier behaal je je boerderijdiploma, kijk je naar educatieve shows van bijvoorbeeld Fien & Teun en knuffel je de dieren. Tussendoor kan je proeven van de (h)eerlijkste streekproducten. In 2019 en 2020 werd deze Avonturenboerderij door ANWB-leden gekozen tot 'Leukste Uitje Zuid-Holland'.

MEER WETEN?

Zo beleef je KAAS

GOUDA EN WOERDEN

In de Gouda 'Cheese Experience' stap je een enorme Goudse Kaas binnen voor een geweldige show. Je kan virtueel melken, kazen keren én de fijne kneepjes van het 'handjeklap' leren. Ook Woerden kent een 'Cheese Experience', maar dan in het enige, nog werkende Kaaspakhuis van Nederland. Gidsen leiden je rond en vertellen alles wat je over kaas, kaasmaken en Woerden weten wilt. En wordt er kaas gemaakt, dan kun je 'live' meekijken. Voor een ander actief dagje is de Boerenkaasroute een aanrader: op de fiets langs kaasboerderijen en Poldermuseum Gemaal de Hooge Boezem.

MEER WETEN?

Oorsprong en thuis van het gele goud van Holland

Wat ga jij vandaag ontdekken?

CheeseValleyHolland.com

Ontdek dé Glasstad van Nederland

Start je bezoek aan Leerdam bij leerdamglasstad.nl

Leerdam, bijna iedereen heeft wel eens van deze prachtige stad gehoord. Het is al sinds 1765 dé glasstad van Nederland, de hele wereld eet onze Leerdammer kaas en we liggen centraal in het land aan de recreatieve rivier de Linge! Het centrum van Leerdam kent bijzondere plekken. Of je nou van cultuur, lekker eten, varen, winkelen, wandelen of fietsen houdt, voor iedereen is er wel iets leuks te zien en beleven!

TIP leerdamglasstad.nl
Kerkstraat 55, Leerdam
leerdamglasstad.nl

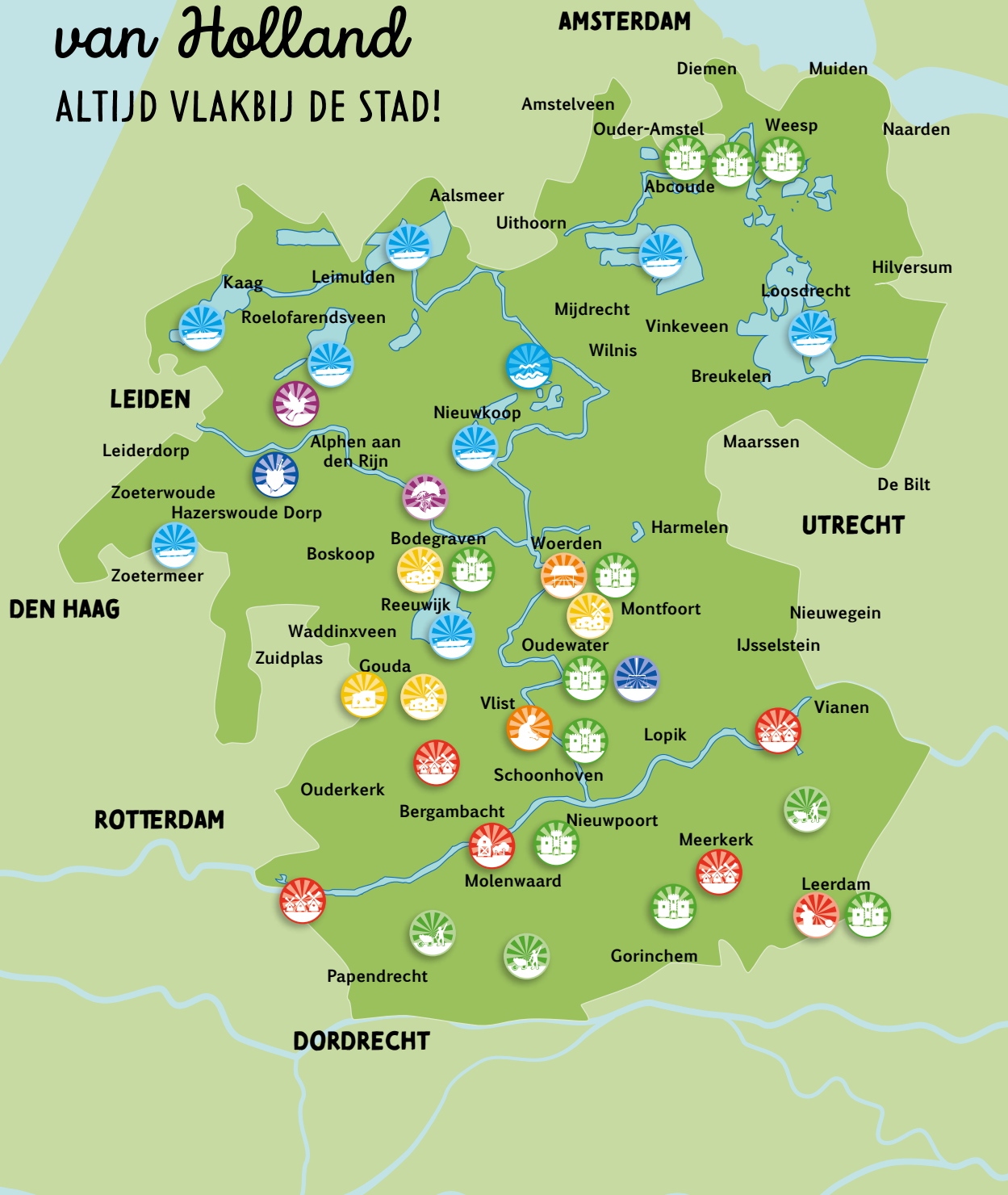
Beleef het ambacht in de glasblazerij van het Nationaal Glasmuseum.

Glasblazen is een spectaculair ambacht om te zien. Vuur, behendigheid, geduld, pure spierkracht en jarenlange ervaring is nodig om de hete, stroperige substantie vorm te geven. Vanaf een grote tribune kunnen bezoekers zes dagen per week beleven hoe de kundige glasblazers prachtige glazen objecten maken. De museumlocatie aan de Lingedijk is de Glazen Schatkamer en herbergt een indrukwekkende collectie glas gecentreerd rondom het glas uit Leerdam in de 20e eeuw.

Nationaal Glasmuseum
Lingedijk 28-30, Leerdam (museum)
Zuidwal, Leerdam (glasblazerij)
glasmuseum.nl

Het Groene Hart van Holland

ALTIJD VLAKBIJ DE STAD!

ICONEN VAN HET GROENE HART

Archeon

Kinderdijk & Molens

Schoonhoven Zilverstad

Avifauna

Leerdam Glasstad

Streekproducten

Hollandse Plassen

Oude Hollandse Waterlinie

Vestingsteden

Gouda Kaasstad

Oudewater Heksenwaag

Woerden Boerenmarktstad

Cheese Valley

Romeinse Limes

Avonturenboerderij Molenwaard

WATER Betoverd!

Wist je dat het Groene Hart meer water bergt dan heel Friesland? Op de plassen, meren, riviertjes en sloten geniet je van rust en natuur. Je raakt in de ban van de water- en weidevogels die roepen. Of je bent juist actief in de weer. Maar één ding is zeker: het kabbelende water geeft een uniek gevoel. Dat maak je mee op de Hollandse Plassen. De Nieuwkoopse Plassen, de Kagerplassen, het Braasemermeer, de Vlietlanden, Westeinder Plassen, de Vinkeveense Plassen, Loosdrechtse Plassen én Reeuwijkse Plassen hebben elk hun eigen karakter. Van stil en ingetogen tot actief en uitbundig. De mogelijkheden zijn er eindeloos. Van een middagje suppen tot en met een dagenlange vaartocht over het water. Je maakt er de mooiste wandelingen door polders met houtkades, rietkragen, dijken en boerenweggetjes. En neem van ons aan: je komt altijd wel langs een plek waar je op je gemak over het water kunt turen. Onder het genot van een hapje en een drankje.

DE RUST VAN DE Nieuwkoopse Plassen

Als je van rust, water en natuur houdt, dan ben je hier op de juiste plek. De Nieuwkoopse Plassen vormen een bijzonder natuurgebied, een Natura-2000 gebied. Met een fluisterbootje, sup-board of kano ontdek je pas hoe mooi het hier is. Misschien kom je een otter tegen of wie weet, zie je een purperreiger vliegen. Zonnebaden en zwemmen kan bij Strand Zomer. Of zit je daar liever op het terras? Varen op het kronkelende riviertje de Meije is een belevenis op zich, met al die lage bruggetjes. Een ander pareltje is Lusthof de Haeck. Je maakt er een gevarieerde wandeling. En beklim vooral de uitkijktoren!

MEER WETEN?

REEUWIJKSE Plassen, EEN HOLLANDS PARADIJSJE

MEER WETEN?

Het uitzicht over deze plassen – het zijn er maar liefst dertien – tussen Reeuwijk en Gouda is geweldig. En een vaartocht door de natuur een echte belevenis. Maar er is meer dan vaar- en surfplezier. Het is een paradijsje voor vogels, die hier het hele jaar neerstrijken. Rondom het water zie je het oude polderland met houtkades, rietkragen, dijken en boerenweggetjes. Hollandser kan het niet. Ga te voet of met de fiets op pad en stop onderweg bij bijvoorbeeld het Streekmuseum Reeuwijk of het Kaasmuseum in Bodegraven.

WATER BETOVERT!

**Vinkeveens
eldorado voor
watersporters**

Varen met een sloep, snorkelen over ondergelopen legakkers, zeilen met een catamaran of duiken in de onderwaterwereld: watersporters worden gelukkig van de Vinkeveense Plassen. Je huurt er op talloze plekken een bootje, kano, SUP-plank of waterfiets. Duiken is bijzonder: door het kraakheldere water heb je wel meer dan twintig meter zicht. Een afgezonden Engelse schoolbus is een populair duikobject. Wie van actie houdt klopt aan bij Wakeboardschool Vinkeveen. Meer behoefte aan rust? Als je de plas verlaat, vaar of peddel je al snel over kronkelende riviertjes als 't Gein en de Angstel. Een bijzondere belevenis!

MEER WETEN?

Slot Loenersloot

**MICHEL
DE RUYTER**

 VAARROUTE → 53 km

Deze vaarroute langs de Oude Hollandse Waterlinie voert je terug naar het rampjaar 1672. De Fransen waren vastbesloten om onder meer het gebied dat nu de Ronde Venen heet, te veroveren. Het Hollands-Utrechtse veenweidegebied werd onder water gezet. Daar bestookten de Hollandse en Franse troepen elkaar. De Hollanders zetten binnen-vaartscheepjes in, met kanonnen en vuurwapens. Uiteindelijk kwamen de Fransen hier niet verder dan Breukelen, dat vlak voor de Waterlinie lag. De route gaat onder meer over de Winkel, Amstel en Vinkeveense Plassen. Het is een audio-route, die via een app te beluisteren is.

MEER WETEN?

**Molens
EN MEER**

 VAARROUTE → 81 km

Een meerdaagse vaarroute rondom de gemeentes Kaag en Braassem, Alphen aan den Rijn en Leiden. De route gaat onder meer over de Leidse Vaart, die uitkijkt over de Langeraarse Plassen. De zonsondergang in Rijnsaterwoude bij Haven 't Venegat is elke avond spectaculair. Onderweg passeer je onder andere de Googermolen. Korenmolen de Eendracht, de Kagermolen en Vrouw Vennemolen. Ook vaar je langs het Zegerplasgebied, met diverse strandjes en horeca aan het water. Via het Alphen-se centrum en bierbrouwerij De Molen in Bodegraven, gaat de route terug via de Kagerplassen en Kaageiland.

Bierbrouwerij De Molen

MEER WETEN?

DOBBERHUISJESROUTE

 VAARROUTE → 94 km

Een prachtige route over de Nieuwkoopse Plassen, de Hollandse IJssel, de Vecht en Vinkeveense Plassen. Onderweg kom je langs de oud-hollandse dorpjes Linschoten en IJsselstein, vaar je door de stad Utrecht met statige grachtenpanden en langs de mooie havens van Nieuwersluis en Vinkeveen. In Nieuwkoop en IJsselstein kom je langs zogenaamde 'dobberhuisjes'. Bijzondere huisjes die letterlijk op het water 'dobberen'.

MEER WETEN?

Ontdek de Nieuwe Driemanspolder!

Dit is de plek.

Hét nieuwe recreatiegebied tussen Zoetermeer, Den Haag en Leidschendam-Voorburg is sinds vorig jaar geopend en volop in ontwikkeling. Het is hier heerlijk wandelen, fietsen, skaten en paardrijden. Voor de kids is er een natuurspeeltuin. De wandel- en fietspaden sluit aan op de bestaande paden in de omgeving. Zo kun je ook grotere tochten in de regio maken. Geniet van de natuur en spot de vele vogels!

#Zoetermeerisdeplek
www.zoetermeerisdeplek.nl

ZOETERMEER
IS DE PLEK.

HOLLANDSE PLASSEN

Het grootste en meest aantrekkelijke watersport- en recreatiegebied van Nederland

HOLLANDSE PLASSEN
in het Groot- en Klein- van Nieuwland

'VOOR HEERLIJKE DAGEN, WEEKENDEN EN VAKANTIES OP EN ROND HET WATER'

hollandseplassen.com

Hollands LANDSCHAP

Het Hollandse landschap van het Groene Hart is uniek. De verschillende gebieden hebben allemaal hun eigen karakter en historie. Neem de omgeving van de Molenviergang Aarlanderveen. Je bekijkt van dichtbij hoe de molens al eeuwen samenwerken en maakt er een ommetje door de zompige polder. De turfwinning van vroeger heeft z'n sporen nagelaten. Waar gebaggerd werd, ontstonden grote plassen. Wandel over boerenlandpaden en je staat oog in oog met een koe. Weide- en watervogels krijgen hier alle ruimte. In Lopik voert rivier de Lek je mee naar monumentale boerderijen, stille houtkades en relaxte strandjes. En ben je benieuwd naar het boerenleven van ruim honderd jaar geleden? In Streekmuseum Krimpenerwaard maak je een reis terug in de tijd. Duimdrop of een andere lekkernij uit grootmoeders tijd maken je bezoek compleet.

WIEKEN, WIND EN WATER

AARLANDERVEEN

Vlak buiten Nieuwkoop ligt de Molenviergang Aarlanderveen. Uniek, want het is de enige, nog werkende molengang ter wereld. Met wieken, wind en vier molenaars wordt het overtollige water uit de polder de Oude Rijn in gemalen. Elke molen doet een deel van het werk en tilt het water een stukje op. In één van de molens kan je – op afspraak – een rondleiding krijgen. Maar maak vooral ook een mooie wandeling. Bijvoorbeeld het 'ommetje Aarlanderveen'. Voel de zompige polder onder je voeten en kijk hoe de molens hun werk doen. Als toetje eet je een taartje bij TaarTenTuin.

MEER WETEN?

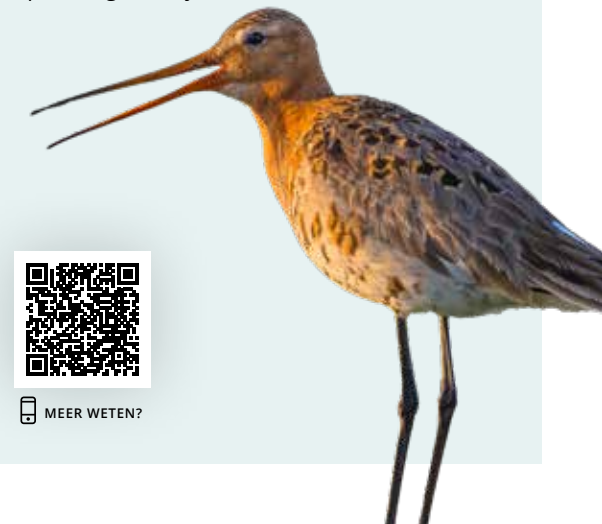

Verdwenen DORPEN

Ooit was turfwinning een belangrijke bron van inkomsten in het Groene Hart. Turf werd gebruikt als brandstof voor het huishouden en voor de pijpenijverheid in Gouda. De winning van turf had ingrijpende gevolgen voor het landschap. Waar gebaggerd werd ontstonden grote veenplassen. Dijken werden opgeslokt en dorpen verdwenen onder water. In Streekmuseum Reeuwijk zie je hoe de Reeuwijkse Plassen door turfwinning zijn ontstaan. Of wandel de Steilrandroute: 15 kilometer van Hazerswoude-Dorp naar Zoeterwoude-Dorp. Onderweg ervaar je het hoogteverschil tussen het hoge veenweidelandschap en de diepe droogmakerij.

MEER WETEN?

OOG IN OOG MET EEN KOE

WANDELROUTE → 9,5 km

In het groene, weidse gebied tussen Zoetermeer, Zoeterwoude, Leiden en Alphen aan den Rijn kom je tot rust. Weilanden, koeien, weidevogels, windmolens én kleine dorpskerken tekenen het typisch Zuid-Hollandse karakter. De 'boerenlandpaden' zijn meer dan wandelroutes. Het zijn stuk voor stuk avontuurtjes. Voor je het weet sta je oog in oog met een koe of wacht je op een groepje schapen voor je verder kunt. Als je op je tenen loopt, hoor je de kikkers kwaken. Trek je wandelschoenen aan en ga op ontdekkingstocht!

MEER WETEN?

Je ziet ze vliegen

MEER WETEN?

Het Groene Hart heeft veel aandacht voor weidevogels. Zo zijn het Zaans Rietveld en Polder Westeinde speciaal voor vogels ingericht. In voorjaar en herfst houden duizenden trekvogels hier pauze. Ook natuurgebied De Groene Jonker is een paradijsje. In het voorjaar spot je er misschien de lepelaar wel. Het Doove Gat bij Haastrecht is een gloednieuw gebied, waar veel weide- en watervogels op afkomen. Boven Woerdense Verlaat ligt Bovenlanden Kromme Mijdrecht. Vanachter een vogelkijkscherm heb je een weids uitzicht over het gebied en de vele vogels. Eén tip: neem je verrekijker mee!

Adembenemende uiterwaarden

Lopik bestaat uit negen dorpen langs de rivier de Lek, waar alleen de uiterwaarden al adembenemend zijn. Je kan er heerlijk wandelen en fietsen over stille houtkades, langs boomgaarden en door lintdorpen met monumentale boerderijen. Onderweg stuit je regelmatig op een koffietuin of horecazaakje om even je rust te nemen. Sowieso, als je een dagje wilt luieren, dan kan dat prima aan een van de kleine strandjes langs de Lek, bij Beachclub Klein Scheveningen of Salmsteke. Op mooie dagen is de horeca daar open.

MEER WETEN?

Zouwe Boezem in Vijfherenland

TERUG IN DE TIJD

KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

In het Streekmuseum Krimpenerwaard maak je een reis, terug in de tijd. In de monumentale Hallehuisboerderij uit 1690 zie je hoe het boerenleven er meer dan honderd jaar geleden uitzag. Je kan in de stal, keuken, pronkkamer en kelder rondkijken. En op zolder luister je naar het verhaal van de Krimpenerwaard. Ervaren gidsen geven rondleidingen en vertellen alles over het boerenleven van toen.

Neem na afloop een kijkje in het authentieke snoepwinkelkje voor een zuurstok, duimdrop of andere lekkernijen uit grootmoederstijd.

MEER WETEN?

Cheese Experience in het Kaaspakhuis

Krijg een kopje koffie en een stadswandeling cadeau!

Kaaspakhuis Woerden
Emmakade 6a
3441 AJ Woerden
www.kaaspakhuiswoerden.nl

Reserveringen
info@wwwwoerden.nl
0348-745492

Fietstocht Poldershoppern

U bent hier van harte welkom om het boerenleven te beleven en lekkerste en pure streekproducten te vinden.

Mariahoeve

Boek nu een sfeerboerderijtje in juni '21 en vaar een dag gratis met een sloep en picknickmand door het prachtige Groene Hart!

Reserveringen
info@mariahoeve-logies.nl
06-12954999

Ofwegen 8
2481 KA Woubrugge
www.mariahoeve-logies.nl

NEDERLANDS ZILVER MUSEUM SCHOONHOVEN

Ontdek de wereld van zilver!

De collectie bestaat uit Nederlands zilver van circa 1600 tot nu. Met smederij en een zilverwerkplaats voor kinderen.

Kazerneplein 4
Schoonhoven
0182-385612
www.zilvermuseum.com

Kom overnachten aan het water, en fietsen door het Groene Hart op zoek naar de Veenmeermin.

Groenewoudskade 10
2371 BN Roelofarendsveen
info@alshetgolft.nl
www.alshetgolft.nl

Groen, groener, groenst in het Groene Hart.

Wij verwelkomen u graag bij ons op de Plantentuin in Boskoop.

Rijneveld 72
2771 XS Boskoop
www.esveld.nl

combiticketgouda.nl

Combiticket Goudse Geheimen € 28,-

Bewonder, Beleef en Proef de geheimen van Gouda. Koop een uniek combiticket en krijg toegang tot de drie leukste uitjes van Gouda!

Happy Summer arrangement

Een glas BUBB met 'Happy Bites' bij aankomst, een viergangendiner, een overnachting, een ontbijt met het mooie uitzicht over de Nieuwkoopse Plassen. € 125,00 p.p.

Restaurant Hotel De Watergeus
Simon van Capelweg 10
2431 AG Noorden
www.dewatergeus.nl
0172-408398

Holland en de gemeente Alphen aan den Rijn. Je kan er op zoek naar de 'Groene Meerkat' en een compleet graf uit de Bronstijd bekijken.

BEZOEKERSCENTRUM NIGRVM PULLVM

In het Limes-bezoekerscentrum NIGRVM PULLVM, dat mede gerund wordt door cliënten van Ipse de Bruggen, zie je een expositie over het Romeinse fort en de ontdekking van de Zwammerdamschepen. Gidsen geven rondleidingen door de Castellumtuin en de vindplaats van de Zwammerdamschepen. Je kan er bovendien een leuke speurtocht maken!

WERELDSTAD AAN DE LIMES

Tweeduizend jaar geleden stonden binnen de huidige gemeentegrenzen van Alphen aan den Rijn twee Romeinse grensforten: Albaniana, waar nu het Rijnplein ligt en Nigrum Pullum in Zwammerdam. Beide forten maakten deel uit van de verdedigingslinie 'De Limes', de noordgrens van het Romeinse Rijk. Het is het grootste archeologische monument van ons land. Nederland en Duitsland hebben de Limes voorgedragen als UNESCO Werelderfgoed. Begin jaren '70 zijn in Zwammerdam boomstamkano's en vrachtschepen uit de Romeinse tijd opgegraven. Op de 'restauratiewerf' in Archeon kan je de restauratie van deze schepen op de voet volgen.

MUSEUMPARK ARCHEON

In Archeon zie je hoe het leven er hier pakweg 2000 jaar geleden uitzag. Je kan er met Romeinse legionairs exerceren, boogschieten of een gladiatorengevecht bekijken. Met originele huizen, hutten, een badhuis, tempel én 'archetolken' komen de prehistorie, de Romeinse tijd én de Middeleeuwen hier tot leven. In Villa Rijswijk bijvoorbeeld, zie je archeologische vondsten uit de provincie Zuid-

MEER OVER DE LIMES?

Kijk alphenlinkt.nl/werldstad voor meer informatie én voor interessante wandel-, fiets- en vaartochten langs de Limes.

Foto's op Facebook en Instagram

Plaats je foto's van het Groene Hart zelf op Facebook of Instagram? Vergeet dan niet om ons te taggen met **@groenehart**. En gebruik als je wilt ook de hashtag **#oppadinhetgroenehart**. Dan zien ook wij wat voor avonturen je beleeft hebt. Wil je op de hoogte blijven van onze activiteiten en belevenissen? Volg ons dan op Instagram, Facebook en Twitter.

GA OP PAD... EN MAAK DE MOOISTE FOTO'S

Waar je ook bent in het Groene Hart, je spot altijd wel iets moois om vast te leggen. Leuk als jij je foto's met ons wilt delen! Mail ze aan info@groenehart.nl en wij delen de mooiste op onze social media. Dan zien we elkaar daar!

MEER INFORMATIE

Ben je geïnspireerd geraakt door dit magazine? Kijk dan voor meer informatie, ideeën, interessante routes, leuke uitjes en evenementen op

GROENEHART.NL

COLOFON

Dit magazine is een uitgave van
Het Groene Hart van Holland
Verschenen in april 2021

Concept en coördinatie: Joke Pelsler
Uitvoering en ontwerp:

VRHL Content & Creatie, Alphen aan den Rijn

Advertentieverkoop: Kitty Hoogenboom

Geïnteresseerd in onze advertentiemogelijkheden?
Mail projecten@groenehart.nl.

Onze dank gaat uit naar de aangesloten gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, De Ronde Venen, Gouda, Krimpenerwaard, Lopik, Molenlanden, Montfoort, Nieuwkoop, Vijfherenlanden, Woerden en Zoetermeer en Provincie Zuid-Holland.

Nog meer Groene Hart?

Als het aan ons ligt, raak je er nooit op uitgekeken. Daarom hier nog een paar laatste tips!

Met ruim 190 rijksmonumenten zie je in **VIANEN** op elke hoek van de straat wel een stukje historie. Ooit was het een 'vrijstad', waar voor vluchtelingen altijd plek was. Er was alleen één voorwaarde: je moest wel voldoende geld bij je hebben!

In **VOGELPARK AVIFAUNA** zie je ze vliegen, de vogels welteverstaan. Tijdens spannende vogel-demonstraties zie je zwarte wouwen op hun prooi duiken, een gier een ei openbreken en ara's en kraanvogels boven de vijver cirkelen. In de Australische Lori Landing kun je zelf de dwergpapegaaien voeren! Ontmoet de rode panda in de Oosterse tuin en op het Zuid-Amerikaanse eiland Nuboso zie je dwergaapjes en wilde cavia's. Daarna is het hoog tijd voor de grote speeltuin of een rondvaart door het Groene Hart.

De **OTTER** ontdekt steeds meer bijzondere plekken in het Groene Hart. Jij ook?

Kaas uit het gebied Bodegraven-Reeuwijk, Woerden en Krimpenerwaard is vol van smaak en wereldberoemd. Deze oer-Hollandse vallei wordt ook wel '**CHEESE VALLEY**' genoemd. Klop gerust aan bij de kaasmakers om van de verschillende soorten kaas te proeven.

Boek nu je vakantie bij Fien & Teun!

Bij iedere boeking is onbeperkt toegang tot Avonturenboerderij Molenwaard inbegrepen.

VakantieparkMolenwaard.nl